

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knabenseminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, neplačani
listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če se
natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Milošnja za sv. Očeta in bratovščina sv. Mihaela.

Prihodnje dni se bo od prestastitega kn. šk. ordinarijata razposlal do vseh župnij poseben odpis v zadevi milošnje za sv. Očeta. Ker hoče ta milošnja tudi pri nas nekako pešati, naj jo tudi „Slov. Gospodar“ svojim bralcem prav živo na srce položi, in razloge prav po domače pové, zavolj katerih se sedanji čas za sv. Očeta milošnja pobira. — Petnajst francoskih škofov in nadškofov je izreklo sv. Očetu, Leonu XIII., v posebnem pismu svoje sočutje zavolj prevelikih bridkosti, v katerih se znajdejo ne le zavoljo težav najvišjega dušnopastirskega poklica, ampak tudi zavoljo denarstvenih zadreg, ker je milošnja vernikov, takó imenovani denarič sv. Petra, ki se po katoliških deželah pobira, edini dohodek, s katerim morejo sv. Oče vse potroške vladarstva vesoljne cerkve poravnati. Vprašali so Jih, ali bi ne želeli, ali vsaj ne dopustili, da bi se ta milošnja po kakem bolj določenem načinu pobirala, takó da bi vsem potrebam vladarstva vesoljne cerkve zadostovala, in sv. Očeta vseh skrbi v tej zadevi rešila? Na to pismo in na ta vprašanja je v imenu sv. Očeta odgovoril Njih državni tajnik, kardinal Nina, v posebnem odpisu, ki se je razposlal tudi vsem drugim škofom; kajti kar je v tem odpisu rečenega, to zadeva v resnici pastirje in vernike vesoljnega sveta. Poglavitne izjave tega odpisa so te: „Resnica je, da najdejo sv. Oče posebno tolažbo tudi v milošnji, ktera se v premnogih škofijah za Njih zbira, kajti hvalevredna darežljivost, s katero ne le premožni od svojega bogastva darujejo, ampak si celo ubogi pri svojih potrebah še denarček pritrjavajo, kaže očividno sinovsko udanost in otroško ljubezen vernikov do od vseh strani stiskanega poglavarja vesoljne svete cerkve. Sv. Oče trdno zaupajo, da ta gorečnost vernikov ne bode ne opešala, pa ne zmanjšala se, ker se tudi silne in premnoge potrebe, ktere Jim vladarstvo vesoljne cerkve prizadeva, niso zmanjšale, ampak še le pomnožile, in se še den na den množijo. Vsak lahko sprevidi, da potrebujejo sv. Oče

pri vladanju vesoljne cerkve mnogih pomočnikov v Rimu, pa tudi poslancev in pročevalcev po vesoljnem svetu. V Rimu se shajajo iz vseh krajev sveta prošnje pastirjev in vernikov za razne duhovne dobrote, milosti, polajšave in odveze. V Rim se pošiljajo vsi dvomi zastran vere in prava, da se razsodijo. V Rimu se preiskujejo vsi dvomljivi, zapeljivi in krivi nauki, ki se po raznih krajih trosijo, da se čistost nauka Kristusovega ne omadežuje in edinost sv. cerkve ne raztrga. V Rimu se preiskuje in določuje potreba novih škofij in veljavnost izvolitve ali imenovanja novih viših pastirjev. V Rimu se shajajo najvažnejše in najbolj zamotane tožbe in pritožbe (rakurzi) v duhovnih zadevah, da se tamkaj konečno rešijo in določijo. Kdo ne vidi, koliko raznih kancelij, koliko duhovnih uradnikov in sodnikov je treba, da se vsi imenovani poslovi redoma rešujejo! Vrh tega imajo sv. Oče po vseh katoliških deželah svoje poslance (nuncije), ki posredujejo med sv. Očetom in dotično deželno vlado, in v mnogih zadevah tudi med sv. Očetom in med škofi ovih dežel. Ti poslanci imajo zopet svoje kancelije in potrebno število uradnikov. Tak papežev poslanec biva za naše cesarstvo v Beču. In vse te službenike v Rimu in po tujih krajih morajo sv. Oče iz svojega vzdrževati. Koliko stroškov prizadevajo sv. Očetu misijoni med krivoverci in neverniki! Iz vseh krajev, iz Amerike, iz Afrike, Avstralije, itd. prihajajo prošnje, naj bi sv. Oče poslali misijonarjev, škofov, pa tudi denarstvene pomoči za vzdrževanje misijonov. Pa kako more sv. Očetu srce krvaveti, da Jim mnogokrat ni mogoče poslati ne enega, ne drugega. Denarstvene pomoči ne, ker so sami vsega oropani, pa tudi misijonarjev ne, ker nimajo s čem vzdrževati misijonskih semenišč; zlasti ker se tudi bratovščinam, ki misijone podpirajo, po mnogih deželah stavi veliko zadržkov. Vrh tega: koliko nemških in drugih škofov, in na tisoče duhovnikov, menihov in nun živi sedaj v pregnanstvu na tuji zemlji, katerih mnogi druge pomoči nimajo, razun one, ki jim od sv. Očeta prihaja! Na Laškem dostopi še to, da

vlada tirja od vseh novih škofov in župnikov, da bi mogli njej in njenim postavam pokorščino priseči. Ker pa tega po svoji vesti storiti ne morejo, jim zapira vlada vse dohodke, tako da vsi ti, razun milodarov od posebnih dobrotnikov, le od milošnje sv. Očeta živé. Slednjič se mora še omeniti posebna vrsta potroškov, ki se sicer od leta do leta manjšajo, pa so sedaj vendar še jako veliki. Papeži namreč so kakor vladarji Rimske države imeli drugim vladarjem enako tudi veliko svetovnih, se ve da večidel oženjenih, uradnikov v raznih državnih službah. Ko je začela italijanska vlada pokojnemu papežu dežele ropati, niso hotli prav mnogi uradniki papežu prisežene zvestobe prelomiti in se novi krivični vladi zapriseči. Vsi ti uradniki in njih vdove morajo do smrti prejemati, če tudi male, vendar tolike penzije iz blagajnice sv. Očeta, da zamorejo živeti.

Dokler so imeli sv. Oče še Rimsko državo v posesti, so vse čiste dohodke obračali za potrebe vladarstva vesoljne cerkve; kajti prav v ta namen so nekdanj pobožni kralji in cesarji to državo rimskim papežem darovali in za vse prihodnje čase slovesno zagotovili. In kakor so pri nas goreči kristijani zidali cerkve in samostane, drugi zopet cerkvam darovali zemljišča, še drugi napravljali bogate ustanove ali „štiftinge“ v denarjih: se je vse to enako in še le v veči meri godilo tudi v Rimu. V teku dolgih stoletij se je tamkaj postavilo mnogo velikanskih cerkev, samostanov, semenišč in misijonskih šol, katerim so dobrotniki darovali bogata posestva za cerkvene potrebe, drugi jim zopet izročili bogate denarne ustanove: ustanove za misijone, za izrejo duhovnikov, za šole, za božjo službo itd. Največ teh ustanov so napravili, se ve da, papeži sami. In prav od teh ustanov so poprej po večem živeli tisti duhovni pomočniki sv. Očeta, o katerih smo od začetka govorili. Ali Bogu bodi potoženo, kako se je zadnja leta vse to prežalostno spremenilo! Sedanja italijanska vlada je pograbila eno papeževo dežlico za drugo in l. 1870 zasedla celó rimsko mesto, ter sv. Očetu pustila le dve palači: Vatikansko in Lateransko; v prvi prebivajo sami in ob enem v obeh veči del Njihovih duhovnih pomočnikov. Vlada je pregnala vse menihe, izmed katerih je poprej mnogo opravljalo brezplačno duhovne službe za vesoljno cerkev. Mnogo samostanov je spremenila v kasarne in mnoge duhovne šole v državne brezverne šole. Vrh tega je slednjič do malega pograbila cerkvena posestva in cerkvene ustanove. Tako pa je prišlo, da so sv. Oče zaporedoma zgubili vse pomočke in sredstva, katerih so poprej obilno imeli za potrebe vladarstva vesoljne cerkve, in česar še nikoli nismo slišali, to smo zadnja leta doživeli, da se za sv. Očeta milošnja pobira! Res je sicer, da ponuja italijanska vlada sv. Očetu bogato letno odškodnino, ako se vsem pravicam do rimske države odpovejo in veljavnost sedanje vlade pripoznajo. Pa prav tega ne morejo in ne

smejo nijeden papež storiti, ako nečejo svoje vesti oskruniti s največim grehom izdajstva božjega: kajti rimska država ni papeževa država, kateri bi se zamogli papež tako odpovedati, kakor se kateri drugi kralj svoje države svobodno odpove; ampak rimska država je, kakor smo že slišali, cerkvena država, to je, papežem le zavolj potreb vesoljne cerkve v varstvo izročena.

Iz vsega tega pa je razvidno, da so sedanji papež, ako izvzamemo male takse, ki se od nekterih duhovnih pisem v Njihovih pisarnah plačujejo, brez vseh dohodkov. Njihovo bogastvo je previdnost božja, ki ni in ne bo nikoli cerkve Kristusove zapustila. Njihov edini dohodek pa milošnja ali denarič sv. Petra, ki se po katoliških deželah za Njih pobira. Pri tako bridkih razmerah sv. Očeta naša radodarnost do Njih ne sme pešati, kakor se je žalibog zadnja leta v nekterih škofijah pokazalo, ampak se mora le še pomnožiti. Res je; leta so trda in pomanjkanje denarja vseobče: vendar kdor je Bogu hvaležen za dar prave sv. vere, in sv. Očetu v resnični ljubezni vdan, si bo vsako leto parkrajcarjev gotovo še pritrpati zamogel, da jih za sv. Očeta, ali prav za prav za potrebe vesoljne cerkve daruje. V Lavantinski škofiji je že od leta 1860. družba sv. Mihaela v ta namen vpeljana.*) Bodi v imenu sv. Očeta vsem bratom in sestram te družbe izrečena srčna zahvala za vse milodare, ki so jih dosihmal z otroško ljubeznijo darovali. Naj ne opešajo tudi v prihodnje! Daj pa ljubi Bog, da bi to pojasnjenje razmer sv. Očeta še mnogim in prav mnogim srce omehčalo in voljo nagnilo, da bi tudi v družbo sv. Mihaela stopili in milošnjo Lavantinske škofije za sv. Očeta pomnožili!

Ker pa vendar mnogim ne bo volja ravno v družbo stopiti, pač pa so rade volje pripravljeni vsako leto za sv. Očeta kolikor toliko darovati, so naš milostljivi knez in škof zaukazali, da naj sicer družba sv. Mihaela, kakor dosihmal, tako tudi z naprej po navadi, kakor je v vsaki fari vpeljana, svojo milošnjo zlaga, vrh tega pa bo z naprej trikrat v letu splošno cerkveno darovanje za sv. Očeta, in sicer: prvo nedeljo po 20. februarju, kateri den so Leo XII. bili za papeža izvoljeni, potem na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, patronov katoliške cerkve, in slednjič v nedeljo po godu sv. Mihaela, v čigar varstvo je denarič sv. Petra v Avstriji postavljen. Milošnja za sv. Očeta se bo tudi z naprej po dekanijskih uradih do škofijstva pošiljala.

K.

Gospodarske stvari.

Vinsko leto 1878 na Štajerskem.

Poročila iz drugih vinskih dežel nam pravijo, da so vinogradarji letos jako zadovoljni. Pridelali

Primeri Drobčinice l. 1864 stran 3—45.

so namreč veliko in dobrega vina, posebno v Dalmaciji, na Hrvatskem in Ogerskem. Tukaj jim je celó posode zmanjkalo, kakor nam l. 1834. in 35. Letos pa mi tako srečni nismo ter bodo skoro oni dobili prav, ki trdijo, da bode sedemdesetke vse treba šteti med neugodne vinske letine. Navečno mokro in hladno vreme, mrazne noči, celó poleti, nalivi, toče, so branile, da izredno obilno nalezeni kabrnki niso mogli postati dobro dozoreno grozdje. Jesen l. 1877 bila je prav ugodna, les do dobra zrel, ljudje so veliko dela po vinogradih opravili. Zima tudi ni bila huda, 17. dec. 1877. je prvi večji mraz potegnil, najhujši bil je 12. in 13. januarja 1878. namreč — 16° R. in 13. februarja, ko je gorkomer kazal — 13° R. Snega bilo je ravno prav. Potem je nastopilo lepo spomladansko vreme, rezitev in prva kop bila je do 24. marca skoro povsod dokončana, potem je zapalo debelo snega. Meseca aprila pa je nastala popolna spomlad, vse je bilo v cvetju in hvala Bogu slani je srečno všlo. Ko bi še sledeči mesenci bili jednako ugodni, letino bi morali všteti med najboljše v celem stoletju, toliko sadeža se je na drevju, v goricah itd. prikazalo. Prva nevihta je prišla 21. aprila in 25. aprila je toča sekala po Ljutomerskih goricah pa ni veliko škodila. Maj bil je deževen, imel je 12 dni dež, slane pa ni bilo. Upanje na obilo sadja in grozdja postajalo je čedalje večje. Juni bil je neprijazen in deloma celó bladen, ter imel 10 dežnih dni. Kabrnki so pozno začeli cveteti. Neugodno vreme je cvetenje vedno motilo in ga zavleklo do sred julija. Grozdičeje postalo je „cusravo“. Juli je imel 18 dežnih dni, pogostih nalivov in toč. Po mnogih goricah je tudi smod veliko škode delal. August in september imela sta le nekaj lepega vremena; september nam je dal celó 17 dežnih dni, noči so postale močno hladne ter so zorenje grozdja zadržavale, ki je pogosto začelo gnjiti. Ker je meseca septembra pogosto dežilo, se je delo, kojega so ljudje veliko imelo s spravljanjem zrelih jabelk, hrušek, sliv in orehov, močno zavleklo, skoro do sred oktobra. Nekaj zavolj obilnega dela, nekaj pa, ker je grozdje še le kislo bilo, čakali so vinogradarji z branjem, kakor še maloktero leto prej. Branja so se poprijemali najbolj od 14. oktobra naprej. Delo je bilo mudno, skoro vsaki drugi den je šel dež in 31. oktobra, potem 2. in 3. novembra, ga je debeli sneg popolnem ustavil. Na stotine štrtinjakov vina, posebno okoli Maribora, je prišlo pod sneg, še le 12. nov. so mogli branje nadaljevati in pri št. Ilju v Slov. goricah so še 24. nov. berači v goricah pobirali. Tako je končalo vinsko leto prav žalostno, ki nam je toliko veselega obetalo. Mošt je naglo in burno vrel in novo vino bode gotovo slabejše od lanjskega. Sladkorja kazal je mošt po 10% in 11%, v Štrihovecu po 13, okoli Maribora po 14 in 15, v Črešnovcih pri Radgoni po 16 in 17 in le v Ljutomeru in v Ritonjskem pri Slov. Bistrici po 18 in 19%. Kisline pa menda nobenega

leta, odkar pišemo 1870 in više, toliko ni bilo, kakor letos. Nabralo se je sicer res obilo, ali kaj pomaga to, če pa pridelka v denar spraviti ne moremo! Kateri so prisiljeni, prodavajo novo vino po tako nizki ceni, kakor še skoro nobeno leto do sedaj; štrtinjak po 25, 30, 40 fl. Tisti, ki dobijo več, so uže dobro prodali. Tako je vsaj v Mariboru. Po 50 in 60 fl. dobiš vina, kolikor ga hočeš! Grajščak velike grajščine Brunnsee ima vinograde v raznih krajih in je 13. novembra novo vino po dražbi prodal ter za tako imenovano Goričko vino (Štrihovec, Plojdra, Lugac itd.) dobil za štrtinjak (10 starih veder) in brez posode po 50 fl. za Kapelščaka pri Radgoni po 90 fl. za Ritonjščaka (Rittersberg) po 105 fl. in za Ljutomersčaka po 122 fl. Kako je kaj na Bizeljskem in po drugod, tega nismo mogli poizvedeti. Zato prosimo prijatelje „Slov. Gospodarja“ po dotičnih krajih, naj nam blagovolijo kaj poročati!

Koliko travnega semena in v kateri zmesi se poseje na oral razne zemlje.

M. V obče se jemljó na oral zemljišša sledeče zmesi travnih semen: a) Na težko, vezavno glinasto in ilovičasto zemljo: semena od trave, ki se imenuje svinjski rep (*Phleum pratense*, Lieschgras tudi *Timotheusgras*) 6 funtov, travne ljulike (*Lolium perenne*, *englisches Raigras*) 3 funte, travniške bilnice (*festuca pratensis*, *Wiesenschwingel*) 6 funtov, pasje trave (*Dactylis glomerata* *Knaulgras*) 6 funtov, travne fiorinovke (*Fioringras*) 4 funte, bele detelje (*Trifolium hybridum*, *Leostredklee*) 10 funtov; vsega vkup 44 funtov. b) Na srednje močno ilovičasto in pešnato zemljo: latovke ali tratnice (*Poa pratensis* *Riespengras*) 12 funtov, trave imenovane „lisičji rep“ (*Alopecurus pratensis* *Wiesenfuchsschwanz*) 6 funtov, laške pahovke (*Italienisches Raigras*) 6 funtov, francoske pahovke (*Arrhenatherum avenaceum*, *französisches Raigras*) 4 funte, boljke ali rosulje (*Antoxanthum odoratum* *Ruchgras*) 4 funte, rudeče travniške detelje (*Rother Wiesenklee*) 8 funtov, bele detelje 4 funte; vsega vkup 44 funtov. c) Na suho zemljo: francoske pahovke 12 funtov, laške pahovke 8 funtov, svinjskega repa ali Timotejeve trave 8 funtov, ovčje trave (*Schafschwingel*) 6 funtov, rudeče detelje 8 funtov, bele detelje 4 funte; vsega vkup: 46 funtov. d) Na gozdne travnike z bolj mokrotnim zemljiščem: pasje trave 8 funtov, navadne latovke ali tratnice 8 funtov, travničke bilnice 8 funtov, trave fiorinske 6 funtov, bele detelje 14 funtov; vsega vkup 44 funtov.

Zoper difteritis ali vratno vnetico, se vzame stolčeno žveplo. Eno čajno žlico žvepla dene se v kozarec poln vode ter se dobro zmeša in potem v grlu grglja. Grgljano vodo se svetuje tudi požreti. Žveplo uniči vsako glivo (gobo) na človeku, živalih in rastlinah v malo minutah. To sredstvo so zdravniki neki z dobrim vspehom rabili.

Josip Kotnik, učitelj.

Sejmovi. 17. dec. Ljutomer; 19. dec. sv. Ana pri Celju; 22. dec. Brežice.

Dopisi.

Iz Gradca. (Štajerski deželni zbor) je letos dobil iz nova izvoljenih poslancev, Slovenci smo jih 8 poslali v Gradec. Volilce po pravici zanima, kako so se jihovi poslanci kaj obnašali. Temu hoče dopisnik utreči ter dnes in v prihodnjih številkah „Slov. Gosp.“ popisati. Zborovanje se je pričelo 24. sept. Prvo, kar so slovenski poslanci storili, bilo je svoj „klub“ (družbo) napraviti ter za predsednika g. dr. Dominkuša izvoliti. To se je še tisti dan naznanilo „kluboma“ nemških konservativcev in liberalcev, da bi pri volitvah v posamezne odbore na Slovence ozir jemali. Ali glej čudo! 25. sept. so bile te volitve, pri katerih se 12 odbornikov za denarstvene zadeve, 7 za šolske stvari, 5 za prošnje, 7 za poljedelstvo in 7 za občinske ali srenjske potrebe voli, pa samo v 2 odbora sta se Slovence volila in sicer v šolski odbor prof. Žolgar in v odbor za prošnje ali peticije dr. Dominkuš. Bi pač smeli prašati zdaj nemškutarske-svobodnjaške ustavoverce, na kateri podlagi pravičnosti so liberalni ustavoverci pri teh volitvah Slovence tako prezirali? Če pomislimo, da je za vsem 63 poslancev, od katerih pa oba škofa, ker se sej le redko vdeležujeta, en okrajni glavar, ki poslanstva ni sprejel, in deželni glavar niso volili, tako jih je volilo samo 59 in sicer 8 Slovencev, 13 konservativcev in 38 liberalnih ustavovercev. Odkod je to, da ima 38 ustavovercev v odboru za denarstvene zadeve 9 udov, konservativci 3 in Slovenci nobenega? Kako pa je v drugih odborih? V šolskem odboru je 5 ustavovercev, 1 konservativec in 1 Slovenec; za prošnje 3 ustavoverci, 1 konservativec in 1 Slovenec; za poljedelstvo 6 ustavovercev, 1 konservativec in noben Slovenec, za srenjske zadeve 5 ustavovercev, 2 konservativca in noben Slovenec. Te številke kažejo dosti jasno, kaj imajo Slovenci od svobodnjaških nemških ustavovercev pričakovati. Kje je pravica in enakopravnost? Tisti dan so se tudi volitve poslancev potrjevale. Vsi so se odobrili, samo zopet trije Slovenci ne, ker so jim ustavoverni nemčurji zapreke delali in sicer gg. dr. Šucu, dr. Radaju in Fluherju. Dasiravno sta dr. Schalhammer za Šuca, dr. Dominkuš pa za Radaja in Fluherja vse sumničenje hudobnih nasprotnikov ovrгла, se je vendar potrditev teh poslancev z liberalno ustavoverno večino odložila. Tudi poslancu Kadaju so Ptujski nemškutarski naprednjaki sitnobe pripravljali, ker so mislili, da je narodnjak; nemški ustavoverci so pa zopet mislili, da je ustavoverec, in dasiravno se je g. Kukovec za njega potegnil, so ga potrdili, kar je moglo Slovence toliko bolj razveseliti, ker je g. Kada poštenjak. V seji 5. okt. se je volilo 12 odbornikov za pismo na cesarja, med katerimi sta dr. Dominkuš in Herman, 2 konservativca in

8 liberalcev. Pismo na cesarja ni liberalcem nič po volji bilo, ker so se bali, da bi cesar zvedel napake v cerkvenem, državnem, narodnem in društvenem obziru, ktere so oni sami povzročili in so na to delali, da do tega pisma ne pride, kar so s tem dosegli, da niso več ko k eni odborovi seji prišli, pri kateri se še nič določnega sklepali moglo ni. Zastopniki slovenskega in konservativnega kluba so svoj načrt za prihodnjo sejo pripravili, liberalci pa ne, ker so vedeli, da ga ne potrebujejo. Ker ni liberalni predsednik nobene seje več sklical, sta ostala načrta Slovencev in konservativcev na cedilu. Tako postopanje liberalno-ustavoverne stranke se mora poštenim državljanom toliko bolj čudno dozdevati, ker je po imenu 33 poslancev za in 23 zoper pismo na cesarja glasovalo. Za pismo je glasovalo 6 Slovencev, Radaj in Šnideršič nista bila pri seji, 13 konservativcev in 14 zmernih ustavovercev. Zakaj nam branijo nemški svobodnjaki naše reve in nadloge cesarju razodeti in mu naše želje in mnenje naznaniti?! V seji 8. okt. bi se imela volitev gg. Radaja in Fluherja potrditi po predlogu deželnega odbora. Ker je pa dr. Radaj nemčursko druhal hudo prijel in jo grajal „zavoljo njenega nepoštenega postopanja proti poštenim narodnjakom, ki se, sramovaje se svoje firme v Karlavi, za vlado skriva, da bi zamogla do večine priti.“ To je pa svobodnjake tako razkačilo, da so potrditev zopet odložili. Resnica v oči bode.

(Dalje prih.)

Od sv. Marjete pri Pesnici, (Nemila smrt) je 23. nov. pobrala prvošolca J. Dajčmana iz tukajšnje župnije v mariborski mladenišnici, v katero je bil iz posebnih vzrokov precej v prvem letu sprejet. Tukaj se je uka s vso marljivostjo poprijel, tako, da je bil kmalu v začetku zaradi napredovanja v latinščini od svojega učnika očitno pohvaljen. Bil je bistre glavice in vedrega duha in ker je dosti ukaželjnosti kazal, so ga stariši v latinske šole dali. Veselje njegovo je bilo zvoniti, v cerkvi biti, pri sv. meši streči. Velika je blagih roditeljev žalost, ki so v svojem srcu sladko nado gojili, da utegne njih ljubljenec kedaj pred Gospodom altarjem svoje domače cerkve novo mešo peti; zato so si veliko prizadevali, da bi ga kmalu pri začetku v mladenišnico spravili. To se jim je tudi posrečilo, ali Bog je v svoji neizrekljivi sprevidnosti drugače storil, ter ga tako hitro k sebi vzel; kratko je živel, vendar, kakor se sme nadejati, veliko časa izpolnil, ker je njegova duša Bogu dopadla. Posebna hvala pa gre čč. gg. voditeljema ove mladenišnice, ki sta pokojnega lepo in ljubeznjivo s vsem oskrbela, za dušo in telo, Bog jima plati; težko bi bil kje drugod tako preskrbljen. Žalovajočim roditeljem želimo krščansko potolaženje in udanost v božjo voljo, pokojnemu pa večni mir! — Veliko imamo tukaj trpeti od ponočnjakov in tatov, ki cele noči okoli rogovilijo, nemir delajo pa tudi v kleti in hrame vdirajo in kradejo. Večkrat so že telegraf poškodili, ki je za okrajno

cesto do sv. Lenarta napeljan. Kedar so tatje kaj pokradli, pridejo žandarji sicer gledat in pozvedavat, toda večjidel druga ne izvedó, kakor da so tatje srečno svoje peté odnesli!

Iz Velenja. (Naši vojaki) so sedaj srečno iz Bosne prišli nazaj na svoj dom. Bili so povsod z veseljem sprejeti. Med temi, ki so morali zapustiti dom, ter iti nad Turka, pa se srečno zopet vrnil, bil je tudi naš tukajšnji veliki posestnik g. France Skaza. G. Vincencij Ješovnik je hudo zbolel, ko so ga k vojakom sklicali, je pa vendar vse srečno prestal. Marsikterega očeta je srce zbolelo, mnogim materam je oster meč šel skozi srce, ponekoga žena na smrt žalostna je pogledala za možem, otroci zaplakali za očetom odšedšim na vojsko. Tim večje pa je sedaj veselje vseh, ko jih zopet imajo doma, katere so mislili za vselej zgubljene. Ali ne samo dotične osebe, vsi, ves slovenski narod se veseli in raduje nad svojimi sinovi, ki so se pohvaljeni in počesčeni vrnoli domov, ker so tako hlabro in slavno obnašali se in pomagali južnim bratom Slovanom otresti strašni turški jarem! Bodi vsem prisrčna zahvala, mrtvim pa hvaležen spomin! A. Št.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Po dolgem prepiru so avstrijske delegacije zavrgle Hrbstov in jegovih turkoljubov nasvet in dovolile 20 milijonov za vojake v Bosni in Hercegovini, do konca marca 1879. Magjari so jednako storili. Državni zbor dunajski hoče vendarle Berolinski mir zavreči; to bi utegnilo ustavovercem vrat zaviti; tudi se brani podaljšati vojaško postavo od l. 1868, ki dovoljuje 800.000 vojakov; to je pa še bolj nevarno in bi se mu bržčas odgovorilo z razpustom in razpisom novih volitev pod novimi ministri. Novo ministerstvo bo baje imel sestaviti poljski grof Wodzicki. Ogerske dežele imajo uže nove ministre, Tisza jim je predsednik; vendar pravijo, da ne bo dolgo poslovalo; število Tiszajevih privržencev med poslanci se krči, nasprotnikov pa množi; tudi so denarstvene zadeve ogerske neizrečeno slabe, 106 milijonov potrebujejo za poplačanje železnic, državnih obresti in dolga, kojega so Magjari v 10 letih Ogerskej naložili, zraven pa še dače neizmerno pomnožili. Dohodki znašajo pri davkih 150 milijonov, vse drugo bo zopet treba izposoditi. Liberalno gospodarstvo je povsod jednako drago in slabo. V Požunu snujejo novo vseučilišče. Škoda, katero je Sava naredila po Hrvatskem, Slavoniji in Bosni, je neizmerna; tudi nova železnica iz Dalja v Brod je poškodovana, sedaj skušajo po Bosni z parobrodi voziti, ker so ceste ondi zaprte. Vojakom se živeža dovaža iz Dalmacije in Srbije. V Sarajevu bila je 22. nov. strašna nevihta, ki je mnogo hiš podrila. V spomladi namisli baron Schwarz staviti železnico iz Banjeluke nad Travnik v Sarajevo, od Foče v Mostar in Metkovič, in

iz Travnika v Spljet. Bosenskih velikašev je 37 prišlo v Zagreb, na Dunaj in gre sedaj k cesarju, poklanjat se v imenu celega prebivalstva. General Jovanovič je na Dunaju za 2 dni zbolel, Filipovič je včeraj došel iz Zadra v Trst, od koder se odpelja na Dunaj in v Prago, kder bo slovesno sprejet. Mesto ga je imenovalo za častnega meščana.

Vnanje države. Nemški cesar, stari Viljelm, je zopet prevzel vladarstvo ter v Berolinu obhajal slovesen vhod. Pri tej priliki je zopet tožil, kako vera peša. Ali tega pa stari mož si ne domisli, da mora pešati vera, razuzdanost in nepokorščina zavladati, če se služebniki božji, oznanovalci prave vere, zapirajo, izganjajo, sploh vse krščanstvo zatiruje! Pregarjanje sv. katoliške Cerkve še ni za eno uro ne prenehalo. Judje na Nemškem so osnovali društvo, ki bo zemljišča v Palestini nakupovalo in judovske ljudi tje naseljevalo. Bog daj tudi našim Judom enako misel! — Italijanski kralj je neapolitanskemu novemu nadškofu hotel izročiti odvzeto škofovsko palačo, ali ministri so to zabra-nili. — Turški sultan je vse stare ministre napodil, med temi tudi Safet-pašo, pravega turškega lisjaka in zvijačnika, ki je izvršenje Berolinskega miru najbolj oviral in tudi upor v Bosni pouzročil. Sedaj je Chairedin-paša prvi minister. Turki želijo 250 milijonov od Angležev izposoditi, ti pa tirjajo za to otok Mitilene. Srbi so prisiljeni vojake na mejo proti Albancem poslati, ker hočejo ti v Srbijo vdreti. Ibrahim-paša je z 12 bataljoni in 8 kanoni zgrabil bolgarskega vstaša Ilija pri Melniku. Toda Turki so zapstojn šance napadali, bilo se grdo tepeni in se pobiti komaj v Melnik rešili. Znani naš Hubmajer, ki je lani in predlanjskim v Bosni bil, je Ljubljano zopet zapustil in se podal k bolgarskim vstašem v Macedoniji. Bolgarom je ruski car podaril vso železniško spravo, katero je njegova vojska rabila od Džurževa do Zimnice. Ruski ministri so skoro vsi odstopili in dali novim prostor; cesar pa in cesarica se podata v Nizzo na Italijanskem zavolj belehnosti. Pravijo, da bodo se 3 cesarji: naš, nemški in ruski zopet sošli. — Ruski general Lomakin je prišel v Merv blizu Afganistana. Tukaj se je Angležem začelo nekaj boljše goditi. Poveljnik 2. oddelka, general Robert, je Peivar-sotesko v temni noči zalezil, Afgane natpel in jim vzel 12 kanonov. Vendar dalje si Angleži le ne upajo, ker je začela zima pritiskati. Naprej ne morejo lahko, nazaj nečejo, zato hočejo barake postaviti in v njih prezimovati.

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

I. Pred nekterimi tedni bil sem še najmiroljubnejši državlján na svetu, danes pa se že nahajam v sredi najživahnejšega vojaškega življenja. Hajdi

urno iz Gradca v Osek: došlo je dne 9. julija povelje onemu oddelku, med kterega so tudi mojo malenkost vmestili. Tu je bilo letanja in tekanja, kupovanja in pripravljanja potrebnih reči za daljno pot, dalje vriskanja in kričanja, tugovanja in radovanja, vse skupaj v ednem trenutku. Tega je veselilo, da bode zamogel tuje za sedanji čas gotovo znamenite kraje na tuje stroške ogledovati; drugega pa je zvižala žalost, da bo moral zapustiti znance, prijatelje ali celo svojo ljubljeno družino. In takih je bilo največje število, posebno med častniki in zdravniki, ki so skoro vsi oženjeni. Dne 10. julija ob 7. uri zjutraj se zberemo na kolodvoru, da jo krenemo tija doli proti Turški granici. Pred odhodom zapelo nam je v slovo akademičko društvo graških dijakov. Med petjem so marsikateremu odraslemu pozagirale solze v očeh, da ne omenjam ženic in otrok, ki so glasno stokali za očetji, ne vedeč, ali jih še kedaj srečno vidijo? Ko se je vlak že pomikal, kričali so posamezni križema: Wilhelm! koj nam telegrafiraj, kedar dojdeš v Osek. Prijatelj! piši v kratkem, kako in kaj! Bratec, povrni se srečno s celim nosom in zdravimi ušesi. Komilton (sošolec), glej, da nam doneseš par turških turbanov z glavami vred itd. — Vožnja od Gradca do Maribora je sila prijetna in kratkočasna; vsaj se pelješ skozi paradizko deželico. Na polju vse krasno kaže; od daleč je bilo videti, kako se je rumeno klasje vsled obilega težkega zrnja k zemlji pripogibalo. Le okoli Lipnice je toča hudo škodo napravila; zelje in koruza molita v zrak golo stebelovje, drugega žita pa videti ni, tako ga je toča v zemljo zatolklja. Dobro, da ni ravno na široko segla. V Maribor nas je lokomotiv ob 11. uri privlekel; in tu so se nam $\frac{3}{4}$ ure za obedovanje odločile. Na tej postaji se nam še pridruži polkovni zdravnik g. dr. Herman, doma iz slovenskega Žalca. Gospod je bil dobro preskrbljen z vrlim Štajercem, ki se je na dolgi poti kaj prilegal suhim grlom. Splošno godrnjanje je nastalo, ko dojdemo do Pragerskega pa nam konduktar naznani, da bode treba 3 ure čakati, preden jo zavijemo proti Ogerskeji. Meni je to zakasnjenje ugajalo, ker sem med tem lahko svoje znance v okolici obiskal ter se pri njih dobro imel. Ostali pa so ubijali čas, kakor so mogli. Ti so popevali, oni popivali, ti so kegljali, drugi po trati poležavali in tretji — v se zamaknjeni — so menda premišljevali uganjke tega življenja. Od Pragerskega smo drdrali po Ptujskem polju, ki obeta letos bogato žetev. Posebno čebulj ali ltk se bode menda dobro obnesel. Kako je to, da na ptujskem kolodvoru nikake gostilnice ni, da morajo potniki v mesto po kupico vina ali pive, se vé, ako hoče vlak na-nje čakati? O priložnosti, ko se vojaki mimo vozijo, bi kaka majhna restavracija ne škodila, ne najemniku, ne mimo potujočim. Pri Središču smo se poslovili od krasnega slovenskega Štajera s krepkim upanjem, da ga čez leta dni zopet vidimo. Eden iz-

med častnikov je navedel nekaj vrstic iz one kiti-ce, s katero se je škotska kraljica Marija Stuart (rojena 7. decembra 1541, umrla 18. februarija 1587) l. 1560. poslovila od Francije stopivši pri mestu Calais na ladijo, da odvesla na Angleško: Adieu, plaisant pays de France! — O ma patrie — La plus cherie. — Qui a nurri ma jeune enfance — Adieu, France! adieux nos beaux jours, t. j. Srečno ljubeznjiva Francija — Moja očetnjava, Meni najbolj draga — Ki gojila mojo si mladost — Srečno Francija, srečno moji lepi dnevi!

Pot od Čakaturna ali Čakovca čez Zákany, Berzence, Viszvar do Barča dozdeva se dolgočasna onemu, ki je vaje gričev, hribov in planin. Občudovali smo samo nedogledno polje, ki je večinama še stalo v vsej svojej lepoti in bogastvu. Ako se vse to prekrasno žito v shrambe srečno spravi, ne bode treba ljudem stradati. Ko si rodovitno okolico na levo in desno ogledujem, spominim se nekega hvalnega govora o ogerskej deželi, kterega sem nekđaj čital o predgovoru k narodnim pesmam ogerskim, izdanim v nemškem jeziku od pesnika Vogl-a. Mej drugim apostrofira ali nagovori pisatelj takole presrečno magjarsko zemljo: „Magyar ország, ti krasna, divna dežela, s tvojimi prelepimi livadami in polji, na kterih raste zlatorumena pšenica. Magyar ország! ti izvanredna, prečudna deželica s tvojim šumečim in senčnatim koruziščem, s tvojimi nikoli nikjer v nobenem delu sveta ne se nahajajočimi pustami, na kterih se radujejo čili brzi konjički. Magyar ország! kaj naj še rečem, ti slavnoznana zemlja, na kterej je junaška kri tolikokrat v potokih za svobodo in neodvisnost tekla, ki imaš tako bogato zgodovino, da je v vsakem stoletju dovolj gradiva za kako klasično Ilijado ali Odisejo.“ Res, Magjar ume svojo domovino ljubiti in proslavljati, da bi se človek koj uveril, ka je todi Adam sè svojo družico šetal in ka so todi Fison in Gihon, Evfrat in Tigrid tekli.

Ker smo v Barču 11. julija dopoldne od 9—12. ure počivali, stopil sem v vas, ki je pol ure od železnice oddaljena. Ona šteje 2000 prebivalcev; ima 3 šole: katoliško, evangelijsko in židovsko, precej čedno kat. cerkvo in židovski tempel. Luterani opravljajo svojo službo v zasebnej hiši. Obiskal sem šolsko poslopje, ki pa se nahaja v sila slabem, razdrapanem stanju. Vrata, pragi, okna, stene, vse je pohabljeno, odrto in potrto. Ali učitelj je trdil, da se o tukajšnji šoli ne sme pritoževati. Po drugod je še baje na slabejšem. Ob stenah so visele razne table z živalimi, gobami, cvetlicami, ktere otroci neki vse po imenu znati morajo. Vsako sobo je kinčala velika, natančno izdelana karta ogerskega kraljestva. Od Barča skozi Szigetvar, sv. Lovrene, Pečuh (Fünfkirchen), Arpad, Vilany do Oseka ni bilo mogoče okolice opazovati, ker je vedno dežilo in je megla zakrivala prozor. Ob 11. uri na večer pripeljali smo se srečno v glavno mesto Slovonije — v Osek, ki

leži na desni Dravskeje obali. Kakor hitro prekoraiš Dravo, stojiš na izključivo hrvatski zemlji. Onkraj čuješ le magjarski: „beszél“, takraj pa že hrvatski „divaniti“. Mesto Osiek je v 4 dele ločeno. Prvi je trdnjava, ki je bolj samostalna, resna, vojaških shramb in kasarn polna. Tu je posebno lepa cerkva sv. Mihela z dvema zvonikoma. Očesu se veličastno predstavlja. Ne manje lepote je frančiškanska cerkva. Gornje mesto ali Gornji varoš — kakih 1100 korakov od trdnjave, broječ do 800 hiš — leži zapadno poleg Drave, sezidan po novem okusu. Tukaj najdeš najlepša najvišja poslopja, n. pr. Komitatno hišo, Kasino-hotel, hotel Evropa, v katerem na razpolaganje leže vsakovrstni časniki. V tem oddelku so napisi večjidel hrvatski, n. pr. uložnica listovah (Briefkasten), koža-prodaja (Lederhandlung), kavana, gostivna in svratište kod jelena, skladište pomodne robe (Modewaarenhandlung) itd. Tukaj se držé glavni sejmi, ki spadajo med najpoglavitnejše avstrijskega cesarstva. Nekoliko dalje, kakor gornje mesto, od trdnjave leži od iztoka predgradje: Dolnje mesto, nekđaj stara Mursia, postavljena za rimskega cesarja Hadrijana. Ostanki se še danes obilno izkopavajo. Najbolj na jugu stoji Novo mesto, navadno „Majurevi“ zvano, s krasnim mestnim vitom in bolenišnico. Preko Drave začenja se glasoviti nasip, kterege je bivši vrhovni župan Krištof Nički z velikim trudom in sodelovanjem županij l. 1772—1777 dovršil. Napravljen je iz opek in kamenja stare Mursije. V spomin tega težkega dela, na levi strani idočemu v Belje, postavljen je spomenik z napisom in podobami Marije Terezije in Jožefa II. Znamenit je še Osek od leta 1687, keđar so bili Turki, ki so mesto više 161 let v lasti imeli, iz njega protirani dne 29. sept. Spominu onemu posvečena in umetno izmalana je podoba sv. Mihela, ki se vidi na velikem altarju trdnjavske župne cerkve. (Dalje prih.)

Smešničar 50. Oče Skopinar je poiskal svojemu sinu bogato nevesto in pravi: „Janžek, prihodnji pust se moraš oženiti, Skopuhovo Leno boš vzal! Janžek prestrašen: oče, kaj pa mislite, Lena je šantava. Oča: nič ne dene, nje ne bodeš imel za „pota“, ampak za ženo! Janžek: Lena je tudi slepa na eno oko. Oče: ravno prav, bo tvoje slabe lastnosti le do pol videla. Janžek: ali premislite, da je še enkrat toliko stara, kakor jaz. Oče jezen: tiho, treba ti bo Leno snubiti ne pa — kuhati!

Razne stvari.

(Slovensko pravoslovje) ali morala spisana od č. g. župnika Kosec-a bo izdana od tiskarnice družbe sv. Mohora, če se do Božiča oglasi 600 naročnikov. Knjiga se bo prejemale proti poštnemu povzetju. Podpirajmo ovo prvo knjigo slovensko v tej stroki!

(Očeta ubil) je mladi sodar N. G. v Razvanju blizu Maribora.

(Žganja prenapil) se je krojač Videk v Račah, v grabnu kraj ceste obležal in se v vodici zalil. (Pogorela) sta pri sv. Lenartu v Slov. gor. g. Henrik Srnee, in Kajetan Senekovič. Vrla tamošnja gasilna družba je zabranila, da ogenj ni dalje grabil.

(Mariborsko mesto) nastavlja mestne stroške l. 1879 na 114 925 fl. dohodke pa na 71560 fl.

(Mahrenberški okrajni zastop) je dovolil 500 fl. za popravo cest, po hudi povodnji razdrtih.

(V Ribnici) so ugrabili drugega deserterja dragonerja iz kasarne v Belaku.

(Spremenbe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Ant. Merčnik je prezentiran za faro sv. Ilja v Slov. gor. Naglo umrl je 9. dec č. g. Juri Schutz, župnik v Dramljih, star 64 let. Namestnik v Dramljih postane ondotni kaplan č. g. Štef. Mohorko. Kaplanija ostane začasno izpraznjena.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg. Kukovič 11 gld. — Majcen, Heber, Bezenšek, Bratuša, Sovič, Lah po 1 gld. (letn.)

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursišca		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	6	30	4	40	4	30	2	50	4	40	4	50	4	40
Ptuj	5	35	3	40	3	25	2	20	3	45	3	40	3	45
Varaždin . . .	4	90	3	70	3	20	2	20	3	30	3	40	3	60
Dunaj } 100	9	25	6	95	8	—	6	95	6	45	6	85	—	—
Pešt } kg.	8	80	6	—	6	60	5	40	5	30	4	75	—	—

Loterijne številke:

V Gradcu 7. decembra 1878: 85, 18, 43, 44, 35.
Na Dunaju „ „ 30, 70, 18, 10, 58.

Prihodnje srečkanje: 21. decembra 1878.

Razglas.

C. k. okrajna sodnija v Slov. Gradcu daje na znanje, da se bo javna dražba pregibnega premoženja dne 19. avg. 1878. umrlega župnika pri sv. Florijanu v Doliču, č. g. Sebastijana Pozniča, namreč raznega pohištva, kuhinjske sprave, gospodarskega orodja, oblačil, perila, precejšnjega števila knjig večjidel pobožnega zapopada, in naposled zrnja in krme itd. vršila

dne 16. in 17. decembra 1878

in če treba tudi sledeče dni, vselej ob 9. uri predpoldnem v farovžu pri sv. Florijanu. Ki želijo kaj kupiti, so uljudno povabljeni. Izdražbane reči se morajo takoj plačati in vgenoti.

C. k. okrajna sodnija v Slov. Gradcu
20. nov. 1878.

Peharč

okrajni sodnik.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 61.25 — Srebrna renta 62.55 — Zlata 72.10 — Akcije narodne banke 787 — Kreditne akcije 231 — 20 Napoleon 9.29 — Ces. kr. cekini 5.58 — Srebro —.

Oznanilo in priporočba.

P. n. občestvu dajem uljudno na znanje, da sem sedaj, ko sem 10 let prirezač bil pri g. Scheikelnu v Mariboru, pričel lastno podvzetje tukaj v

Supanovi hiši v gosposki ulici.

Pri tej priložnosti si dozuljujem častito občestvo, zlasti p. n. duhovščino, uradnike, učitelje itd. upozoriti na svojo veliko zalogo blaga za suknje in hlače ter se za izdelovanje oblačil po vzeti meri priporočam. Tudi imam bogato zalogo uže naretih oblačil za gospode in fante, delo je solidno, cena najnižja. Ob enem prosim, da se mi zaupanje, katero sem v prejšnji službi užival, ohrani tudi v mojem novem početju ter si bodem vselej prizadeval mu zvesto ustrezati!

Janez Kiker

krojaški mojster v Mariboru,
v gosposki ulici šte. 24.

Zadnja exekutivna prodaja.

V **Vitanji** (Weitenstein) se bo 14. dec. hiša št. 27., ki obsega tri sobe, kuhinjo, v skalo vsekano klet, kravje in svinjske hleve, zraven še 267 □ sežnjev dobro obdelanega vrta, pri c. kr. okrajni sodniji v Konjicah (Gonobitz) od 11. do 12. ure za 900 gold. ali tudi nižej prodala. Dozdaj se je na tem posestvu krčmarija z najboljšim uspehom imela in je sploh pripravna za vsako podvzetje.

Priporočba.

Janez Denzel in sinovi
v **Mariboru**

Fabriksgasse šte. 12. Badgasse šte. 9. Graško predmestje zraven slovenske cerkve,

priporočujejo vsakovrstne reči kovinskega livarstva: mašine za pretakanje vin, popolno spravo za štepihe z lesenimi ali železnimi cevi, pa tudi posamezne dele: ventile, batiče, škornje, potem vsakovrstne pipe, ročne in vrtnarske škropilnice itd. po najnižji ceni z poroštvom za dobro blago.

DARILA
za Božič
in novo leto

Zaloga ur, dobro odbrana,
F. Dietinger-ja
v Mariboru,

nasproti kavarni Pichs-ovej

priporoča najlepše in izvrstno regulirane ure z 2letnim poroštvom, po sledečem ceniku:

Sreb. cilinderce 9, 11 do 13 fl.	Zlate za gospe 20, 25 do 30 fl.
" za gospe 10, 12 " 14 "	" remontoire 30, 50 " 100 "
" ankerce 14, 18 " 22 "	" ankerce... 30, 35 " 40 "
Sr. remontoire 18, 26 " 36 "	Zl. remontoire 50, 100, " 200 "

Vsakovrstne ure v perpendikeljnem 10—100 fl.
Lesene hišne ure 1 fl. 50 kr. — 15 fl.
Naročila proti poštnemu povzetju se točno izvršujejo, neugodne reči z ugodnimi zamenjajo.

Za darila ob Božiču in novem letu

priporočujem dobro odbrano zalogo blaga po znatno znižani ceni: robo za suknje in hlače, ogrinjala za gospode, vsakovrstne volnate ruhe za ženske, razno oblačilno robo za gospe, črni luster, kažmir, klot, beli piket, modri pa tudi raznobarvani barhent, volnate robce mnogotere velikosti, perkale, plavi tisk ali druk, volnate tkanine, pravo platno, šifon, madapolan, molin; sploh vse v mojo kupčijo spadajoče reči prodavam po nezaslišano nizki ceni, da bi zalogo brž izpraznil. Za dobroto blaga sem porok.

JOŽEF BERGLES

1—3 v **Mariboru**, na velikem trgu, na voglu stolne ulice.

Fanta potrebno izšolanega in iz dobre hiše sprejemem takoj za učenca ali praktikanta!